

PÆDAGOGISK TILSYN

Overordnet ramme for pædagogisk tilsyn i
Mariagerfjord Kommune

Mariagerfjord
Kommune

Indhold

1. Pædagogisk tilsyn i Mariagerfjord Kommune	3
1.1 Lovgivning og kommunens	3
1.2. Ramme for tilsynet	3
1.3. Tilsynsførende	3
1.4. Det udviklende tilsyn	4
1.5. En fælles kvalitetsforståelse (KVALid)	4
1.6. Tilsynstyper:	4
1.6.1. Skærpet tilsyn	5
1.7. Uvildighed i tilsynet	5
1.8. Datainformeret tilsyn	5
2. Pædagogisk tilsyn i kommunale dagtilbud	6
2.1. Anmeldt pædagogisk tilsyn:	6
2.1.1. Tilsynsdialog	6
2.1.2. Ledelsesdialog	6
2.1.3 Tilsynsrapport	7
2.1.4. Tidsforbrug	7
2.1.5. Afrapportering	7
2.2. Uanmeldt tilsyn	7
3. Tilsyn i private institutioner	8
3.1. Lovgivning	8
3.2. Tilsynsførende	8
3.3. Anmeldte tilsyn	8
3.3.1. Tilsynsdialog:	9
3.3.2. Tilsynsrapport:	9
3.3.3. Indhold i det anmeldte tilsyn.	9
3.4. Uanmeldte tilsyn	10
3.5. Skærpet tilsyn.	10
4. Tilsyn i dagplejen	11
4.1. Lovgivning	11
4.2. Ordinært tilsyn dagplejen:	11
4.2.1. Tilsynets indhold:	11
4.2.2. Uvildighed i det ordinære tilsyn	11

4.2.3. Hyppighed	12
4.2.4. Dagplejerens forberedelse	12
4.2.5. Dokumentation	12
4.3 Pædagogisk anmeldte (KVALid) tilsyn	12
4.3.1. KVALid tilsyn i dagplejehjemmet	13
4.3.2. Læringsdialog	13
4.3.3. Opfølgning på læringsdialog	13
4.3.4. Tilsynsdialog	13
4.3.5. Afrapportering	13
5. Tilsyn i private pasningsordninger	15
5.1. Lovgivning	15
5.2 Fokus i tilsynet	15
5.3. Anmeldt pædagogisk tilsyn	15
5.3.1. Tilsynsdialog	16
5.3.2. Overblik over det anmeldte tilsyn	16
5.4 Afrapportering	16
5.5 De uanmeldte tilsyn	17
5.6. Andre former for tilsyn i de private pasningsordninger	17
6. Andre former for tilsyn	18
6.1. Økonomisk tilsyn	18
6.2. Legepladskontrol	18
6.3. Brandkontrol	18
6.4. Sundhed og hygiejne	18
.....	19

1. Pædagogisk tilsyn i Mariagerfjord Kommune

Mariagerfjord Kommune er forpligtet til at føre tilsyn med kommunens dagtilbud. Kommunen har en ambition om et dagtilbudsområde af høj kvalitet, hvor et systematisk arbejde med de pædagogiske læringsmiljøer bidrager til børnenes udvikling, læring, trivsel og dannelse. Tilsynet indgår som et vigtigt led i dagtilbuddenes kvalitetsudvikling, og derfor skal tilsyn i kommunale institutioner, dagpleje, private institutioner og pasningsordninger ses i et udviklingsperspektiv.

Nedenfor får du en beskrivelse af den overordnede ramme for de pædagogiske tilsyn i Kommunen.

1.1 Lovgivning og kommunens

Ifølge Dagtilbudsloven §5 er kommunalbestyrelsen forpligtet til at føre tilsyn med det pædagogiske indhold i kommunernes dagtilbud samt den måde opgaverne udføres på herunder de rammer og eventuelle prioriterede indsatser, der er fastsat efter §3 stk. 2 efterleves. Dette omhandler bl.a. samarbejde med PPR, sundhedspleje eller andre relevante aktører.

Kommunalbestyrelsen skal desuden fastsætte og offentliggøre rammer for tilsynet, herunder beskrive, hvordan tilsynet med det pædagogiske indhold tilrettelægges, hvordan der føres anmeldt og uanmeldt tilsyn, sikres uvildighed, anvendes kvantitativ og kvalitativ data og processen ved iværksættelse af skærpet tilsyn.

Det pædagogiske tilsyn har udgangspunkt i retssikkerhedslovens § 16, og Kommunalbestyrelsen har pligt til at føre tilsyn med, hvordan de kommunale opgaver løses.

Sluttelig har det pædagogiske tilsyn udgangspunkt i Mariagerfjord Kommunes mål og rammer – herunder børne- og ungepolitik.

Det betyder, at det pædagogiske tilsyn indeholder tilsyn med:

- Børnenes trivsel – herunder arbejdet med børnemiljøet og tidlig indsats
- Læringsmiljøet – herunder arbejdet med den styrkede pædagogiske læreplan
- Arbejdet med realisering af Børne- og Ungepolitikken og fagudvalgets vision på området
- Arbejdet med sprogindsats og sprogvurderinger
- Arbejdet med forældresamarbejdet
- Arbejdet med trivsel og sundhed
- Hygiejne og sikkerhed

Kommunalbestyrelsen skal som minimum hvert andet år offentliggøre en tilsynsrapport for hvert dagtilbud og en samlet tilsynsrapport for dagplejen. Tilsynsrapporterne skal offentliggøres.

1.2. Ramme for tilsynet

Formålet med pædagogisk tilsyn er at sikre de kommunale dagtilbud, de private institutioner og de private pasningsordninger understøtter børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse. Tilsynet understøtter en løbende udvikling af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer i dagtilbuddene og fører kontrol med, at dagtilbuddene efterlever de gældende lovkrav.

1.3. Tilsynsførende

I Mariagerfjord kommune fører centrale tilsynspersoner fra forvaltningen tilsyn i de kommunale dagtilbud, private institutioner og private pasningsordninger. Tilsyn hos dagplejen udføres af dagplejens tilsynsførende dagplejepædagoger.

1.4. Det udviklende tilsyn

Tilsynet skal ses som et led i kvalitetsudviklingen af dagtilbuddene både generelt i kommunen og specifikt for det enkelte dagtilbud. Tilsynet skal støtte personalets refleksioner over egen praksis i overensstemmelse med det pædagogiske grundlag i den styrkede læreplan og de vedtagne kommunale indsatser. Tilsynet skal både anerkende og udfordre dagtilbuddet i de muligheder, der er for at skabe trivsel, læring, udvikling og dannelse for institutionens børn. Hvis tilsynet finder kritisable forhold, hjælper tilsynet med at udarbejde processer for at udbedre de kritisable forhold. Tilsynet har et dobbelt udviklingsperspektiv rettet mod både den enkelte institution og overordnet mod den samlede indsats på dagtilbudsområdet.

1.5. En fælles kvalitetsforståelse (KVALid)

Kommunen fører tilsyn med det pædagogiske indhold, som indbefatter det pædagogiske læringsmiljø. For at sikre et fælles afsæt, arbejder Mariagerfjord Kommune ud fra en fælles forståelse af, hvordan pædagogiske læringsmiljøer af god og høj kvalitet ser ud.

Denne fælles kvalitetsforståelse bygger på national og international forskning om kvalitet i dagtilbud. Det indebærer at:

- Tilsynets fokus er rettet mod de læringsmiljøer børnene er i og mod det i læringsmiljøet, der understøtter eller hæmmer børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse.
- Tilsynet har fokus på institutionens evalueringskultur og den systematik, der er i evalueringskulturen.

Tilsynet vurderer kvaliteten ud fra fire kvalitetsniveauer for læringsmiljøet: Lav kvalitet, minimal kvalitet, god kvalitet, høj kvalitet:

- **Lav kvalitet** kendetegnes ved at have adskilte miljøer, hvor børnene ikke inddrages, og personalet syner uengagerede og ikke reflekterende.
- **Minimal kvalitet** kendetegnes ved, at læringsmiljøet er overstyret af voksne.
- **God kvalitet** kendetegnes ved, at læringsmiljøet er børnecentrerede og inddrager et børneperspektiv.
- **Høj kvalitet** er, når de voksne møder alle børnene med pædagogisk bevidsthed og indsigt i børns intentioner, følelser, interesser og forholder sig nysgerrigt til børns spørgsmål og oplevelser.

1.6. Tilsynstyper:

I Mariagerfjord Kommune findes der tre typer af tilsyn *det anmeldte pædagogiske tilsyn*, *det unanmeldte pædagogiske tilsyn* og *skærpet tilsyn*. De tre former for tilsyn bygger alle på en udviklende dialog med det enkelte dagtilbud.

Tilsynstyperne er at finde i de forskellige modeller for tilsyn i henholdsvis det kommunale dagtilbud (afsnit 2.), kommunale dagpleje (afsnit 3), private institutioner (afsnit 4) og private pasningsordninger (afsnit 5).

Særligt gælder det, at skærpet tilsyn på tværs af institutionstyper iværksættes ved bekymrende forhold.

1.6.1. Skærpet tilsyn

Kommunen iværksætter skærpet tilsyn i de tilfælde, hvor det på baggrund af det anmeldte tilsyn eller anden henvendelse konstateres, at kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer eller andre forhold i dagtilbuddet/dagplejen giver anledning til bekymring.

Formen for skærpet tilsyn er et uanmeldt tilsyn, som ligger til grund for en efterfølgende dialog mellem dagtilbudsleder/dagplejeleder og dagtilbud- og skolechef med henblik på straks at handle på den konkrete bekymring. På baggrund heraf kan dagtilbud- og skolechef vælge at øge antallet af anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg i en given periode. Dagtilbudsleder vil informere forældrebestyrelsen om skærpet tilsyn.

I Mariagerfjord Kommune udarbejdes altid en handleplan for dagtilbuddet i forbindelse med skærpet tilsyn. Denne handleplan udarbejdes i dialog mellem dagtilbudsleder/dagplejeleder og dagtilbud- og skolechef

I de tilfælde, hvor der konstateres en alvorlig bekymring om forhold i dagtilbuddet/dagplejen, vil der straks skulle udarbejdes en handle- og tidsplan. Dagtilbudsleder har ca. 3 uger til at lave en handleplan på baggrund af den konstaterede alvorlige bekymring, hvilken skal forelægges Dagtilbud- og skolechef. Forældrebestyrelsen orienteres om det konkrete forhold samt handleplan og har mulighed for at komme med bemærkninger. Sagen afsluttes, når det af kommunen og dagtilbudsleder vurderes, at der er rettet op på den alvorlige bekymring.

I forbindelse med det anmeldte tilsyn vil relevant viden fra og om et skærpet tilsyn i dagtilbuddet indgå i tilsynsrapporten for dagtilbuddet og specifikt i tilsynsreferatet for den berørte daginstitution.

En bekymring der kan iværksætte et skærpet tilsyn kan eksempelvis være en af følgende parametre:

- **Pædagogiske kvalitet:** Eksempelvis interaktionen mellem personalet og børn, forældresamarbejdet, udvikling af børnenes sociale og sproglige kompetencer.
- **Forhold i dagtilbuddet:** Dårlig medarbejder trivsel, højt sygefravær, henvendelse fra forældrebestyrelse, stor udskiftning af børn, forældreklager mv.
- **Henvendelser:** Samarbejdspartnere, forældre, borgere, medarbejdere.

1.7. Uvildighed i tilsynet

Kommunen skal sikre uvildighed i tilsynet. I Mariagerfjord kommune føres alle tilsyn på baggrund af det fælles dialogredskab KVALid (Kvalitet i Dagtilbud). KVALid sikrer som metode, at kvaliteten i de pædagogiske læringsmiljøer vurderes ensartet på tværs af alle dagtilbud. KVALid anvendes både i det anmeldte og uanmeldte tilsyn.

I dagplejen er det dagplejepædagogerne, som udfører anmeldte og uanmeldte tilsyn. For at sikre uvildighed i tilsynet, roterer den tilsynsførende dagplejepædagog løbende distrikt.

1.8. Datainformeret tilsyn

I Mariagerfjord Kommune anvender vi forskellige former for data til at løfte kvaliteten i dagtilbuddene. Dette gælder også i tilsynet, hvor der indhentes både kvantitativ og kvalitativ data. Den samlede data skal kvalificere tilsynsdialogerne ved at informere om og give et indblik i dagtilbuddets arbejde med den styrkede pædagogiske læreplan herunder kvaliteten i dagtilbuddets læringsmiljøer. Dette skaber et fælles afsæt for dialog og fremtidige udvikling af dagtilbuddets/dagplejen og de private pasningsordningers pædagogiske praksis.

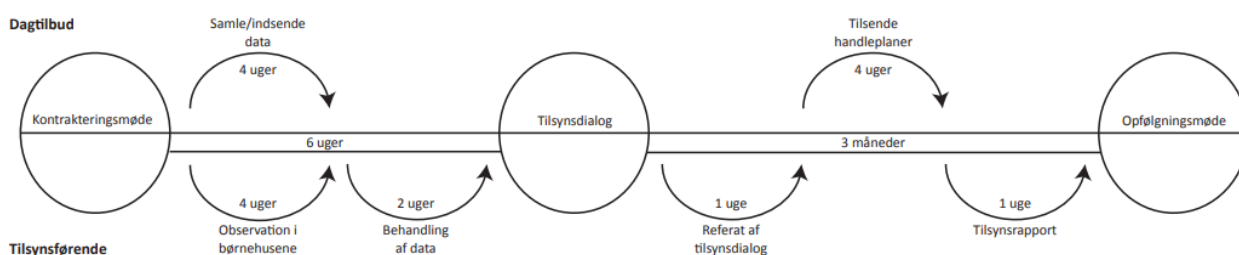
2. Pædagogisk tilsyn i kommunale dagtilbud

Det pædagogiske tilsyn i de kommunale dagtilbud består af et anmeldt og et uanmeldt tilsyn, der tilsammen har til formål at vurdere og videreudvikle kvaliteten i de pædagogiske læringsmiljøer.

Det anmeldte og uanmeldte tilsyn bliver begge ført hvert andet år. Det anmeldte tilsyn bliver ført i lige år, mens uanmeldte tilsyn bliver ført i ulige år.

2.1. Anmeldt pædagogisk tilsyn:

I det anmeldte tilsyn har tilsynsførende og dagtilbuddet afstemt tidsplanen for tilsynet. Kommunen har udvalgt 2-3 temaer, som er tilsynets fokus i alle dagtilbud.

Figur 1 Overblik over tilsynsprocessen i det anmeldte tilsyn.

Det anmeldte tilsyn strejker sig over en periode på 3-4 måneder. Tilsynet begynder med et kontrakteringsmøde, hvor tilsynsførende introducerer dagtilbuddet for tilsynsprocessen. Derefter påbegynder en periode for dataindsamling. Tilsynet indhenter både kvantitativ og kvalitativ data med henblik på at få et bredt perspektiv på kvalitet. Den kvantitative data indhentes fra Hjernen og Hjertet, hvor rapporter for dagtilbuddene er tilgængelige. Den kvalitative data indsamles ved observationer i dagtilbuddet. Den samlede data skal give indsigt i det pædagogiske indhold – altså kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer. Tilsynsførende foretager altid observationer i det anmeldte tilsyn.

Derudover skal dagtilbuddet selv bidrage med observationer fra egen praksis indenfor de tre temaer. Den indhentede data er grundlaget for en efterfølgende tilsynsdialog mellem dagtilbud og tilsynet.

2.1.1. Tilsynsdialog

I det anmeldte tilsyn inviteres dagtilbudsleder, pædagogisk leder/ledere, medarbejderrepræsentant og medlem af forældrebestyrelsen til en tilsynsdialog. Til tilsynsdialogen gennemgås tilsynsførendes observationer, dagtilbuddets egne observationer og data fra dagtilbuddets rapporter.

Formen på tilsynsdialogen er et møde, hvor der afsættes ca. 2-3 timer. Tidsrammen sættes alt efter dagtilbuddets størrelse.

Dagtilbuddet skal efter tilsynsdialogen lave udviklingsplaner/handleplaner for hvert af de 2-3 temaer for tilsynet på baggrund af de udviklingspunkter eller eventuelle henstillinger, som opstår i forlængelse af tilsynets observationer og tilsynsdialogen.

Dagtilbudsleder er ansvarlig for at informere forældrebestyrelsen om tilsynet, samt sikre deltagelse af et relevant antal repræsentanter fra forældrebestyrelsen til deltagelse i tilsynsdialogen.

2.1.2. Ledelsesdialog

I overensstemmelse med dagtilbudslovens § 5b vil tilsynsførende umiddelbart efter tilsynsdialogen give en kort tilbagemelding til ledelsesteamet på selve tilsynet. Her vil også være en gennemgang af

tilsynets tilsendte kontrolskema. Hvis der under tilsynets observationer eller tilsynsdialogen findes forhold, som skal påpeges eller er kritisable, vil orienteringen herom ske under ledelsesdialogen. Her aftales det også hvornår eventuelle udviklingspunkter skal være bragt i orden, og hvordan tilsynet følger op på det. Til ledelsesdialogen er der samtidig mulighed for, at dagtilbuddet kan komme med feedback på tilsynet.

2.1.3 Tilsynsrapport

Tilsynsførende laver en tilsynsrapport på baggrund af tilsynsreferatet og dagtilbuddets handleplaner. Tilsynet inddrager skriftlig dokumentation fra tidligere tilsynsbesøg og viden fra tidligere dialog med dagtilbuddet. Tilsynsresultaterne fra det anmeldte tilsyn indgår i fælles kvalitetsrapport på dagtilbud, skole og familieområdet.

Efter tilsynsbesøget orienterer dagtilbuddet forældrebestyrelsen om tilsynets resultater.

Tilsynet udarbejder en særskilt tilsynsrapport til offentliggørelse på dagtilbuddets hjemmeside.

2.1.4. Tidsforbrug

Tidsforbruget for tilsynet vil være forskelligt afstemt efter den enhed, der skal føres tilsyn med.

2.1.5. Afrapportering

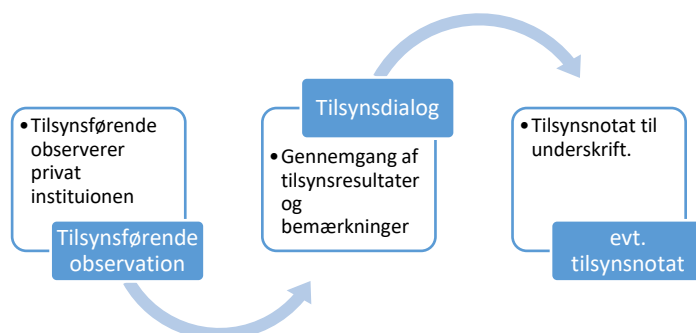
Dagtilbuddet får en tilsynsrapport med udviklingspunkter samt handleplaner for de enkelte dagtilbud. Derudover får dagtilbuddet en tilsynsrapport til offentliggørelse.

Der laves en samlet afrapportering, der tilgår Udvalget for Børn og Familie. Denne indeholder en vurdering af kvaliteten i det samlede dagtilbudsområde, udviklingspunkter og generelle tendenser inden for de tre udvalgte temaer. Herudover information om evt. skærpet tilsyn i kommunen.

2.2. Uanmeldt tilsyn

I det uanmeldte tilsyn ser tilsynsførende dagtilbuddets praksis, hvor tilsynet ikke er planlagt. Fokus i tilsynet er et øjebliksbillede af dagtilbuddets hverdag og en dialog om det, som viser sig på dagen for tilsynet. Dertil retter tilsynet sig mod de udviklingspunkter, som det anmeldte tilsyn har tilvejebragt.

Tilsynsførende indgår efterfølgende i en dialog med dagtilbudsleder og pædagogisk leder om tilsynets resultater og deraf evt. udviklingsmuligheder.

Figur 2 Overblik over uanmeldt tilsyn

Der foretages ofte observationer i det uanmeldte tilsyn, dette afhænger dog af tilsynets form. Observationer foretages med udgangspunkt i KVALid.

De uanmeldte tilsyn føres i alle dagtilbud hvert andet år i ulige år. Der bliver udvalgt et børnehus i hvert dagtilbud, som modtager uanmeldt tilsyn.

3. Tilsyn i private institutioner

I Mariagerfjord Kommune føres tilsynet i de private institutioner efter samme model som de kommunale dagtilbud (Se afsnit 1).

Kommunens tilsyn føres i tæt dialog med den enkelte privat institution med henblik både at udføre kontrol af det pædagogiske indhold, men også med henblik på at vurdere kvaliteten af den pædagogiske kvalitet praksis, samt føre tilsyn med legepladssikkerhed, brandforhold, hygiejneforhold og sundhed.

3.1. Lovgivning

Ifølge dagtilbudsloven er kommunen forpligtet til at føre tilsyn med de private institutioner i Mariagerfjord kommune. Dette i henhold til Dagtilbudslovens § 5 samt Retssikkerhedslovens §16 (se afsnit 1.1).

Privatinstitutioner skal leve op til bestemmelserne i dagtilbudsloven, herunder formålsbestemmelsen for dagtilbud i Dagtilbudslovens § 7. Ligeledes skal private institutioner leve op til bestemmelserne omkring arbejde med den pædagogiske læreplan.

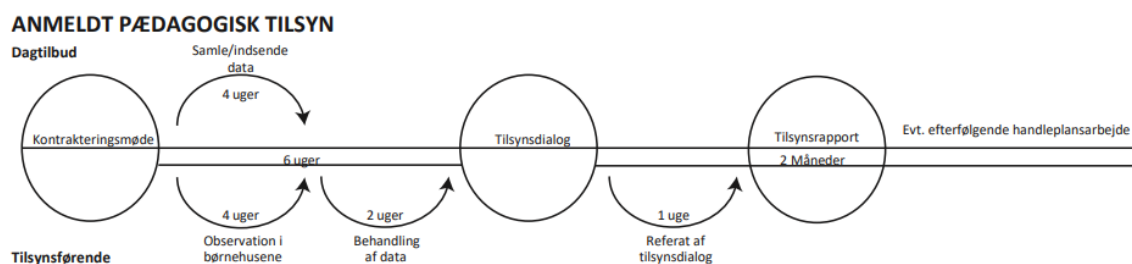
Kommunen skal gennem tilsynet sikre, at privatinstitutionerne i kommunen lever op til de centrale kommunale kriterier, som privatinstitutionerne er godkendt efter. Ved tilsynet skal kommunen have indsigt i eksempelvis personalenormering og kvalifikationer, pædagogisk læreplan, sprog vurdering m.m. Kommunen skal sikre, at privatinstitutionens formål er lovligt, herunder at de kommunale midler alene anvendes til lovlige formål.

3.2. Tilsynsførende

Tilsynet foretages af en tilsynsførende konsulent fra forvaltningen.

3.3. Anmeldte tilsyn

I det anmeldte tilsyn planlægges tilsynsprocessen med den private institution. Kommunen har udvalgt 2-3 temaer, som er udgangspunktet for tilsynet. Temaerne har udgangspunkt i dagtilbudsloven og i den styrkede pædagogiske læreplan.

Figur 3 Overblik over det anmeldte tilsyn for private institutioner.

Tilsynet starter med et kontrakteringsmøde, hvor tilsynets form præsenteres og planlægges i forhold til den enkelte institution.

Tilsynet indhenter både kvantitativ og kvalitativ data med henblik på at få et bredt perspektiv på kvaliteten. Den kvantitative data indhentes bl.a. fra institutionens hjemmeside. Den kvalitative data indsamles ved observationer i dagtilbuddet. Den samlede data skal i sin helhed give indsigt i det

pædagogiske indhold og kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer. Tilsynsførende foretager altid observationer i det anmeldte tilsyn.

Derefter har institutionen 4 uger til at indsende deres pædagogiske læreplan, kontrolskema samt observationer af egen praksis. I samme periode vil institutionen ligeledes få besøg af tilsynsførende, som vil foretage observationer.

I det anmeldte tilsyn skal tilsynsførende have indsigt i personalenormering, personalekvalifikationer, pædagogisk læreplan og sprogsvurdering.

3.3.1. Tilsynsdialog:

Omtrent 6 uger efter kontrakteringsmødet vil der blive afholdt en tilsynsdialog med den private institution. Det forventes at leder, en medarbejder og en repræsentant fra forældrebestyrelsen deltager i tilsynsdialogen. Målet er at gennemgå tilsynsførendes observationer, institutionens observationer og indhentet data, herunder institutionens pædagogiske læreplan.

Formen på tilsynsdialogen er et møde og der afsættes ca. 1 – 2 timer afhængig af den private institutions størrelse.

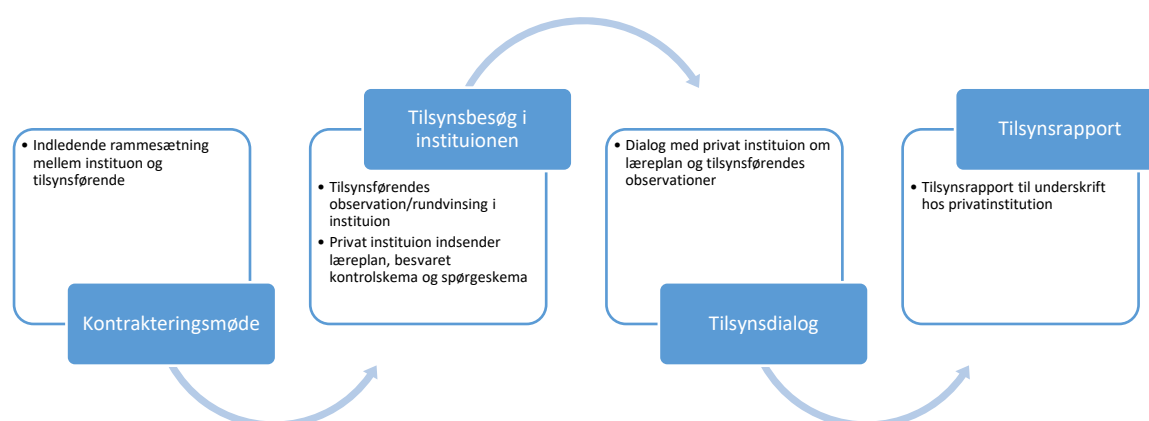
I tilsynsdialogen vil tilsynet på baggrund af data, observationer og dialogen, komme med forslag til udviklingspunkter til institutionen. Den private institution kan ligeledes angive udviklingspunkter til kommende fokusområder i den pædagogiske praksis.

3.3.2. Tilsynsrapport:

Tilsynsrapporten består af referatet fra tilsynsdialogen og evt. udviklingspunkter til institutionen på baggrund af tilsynets observationer og tilsynsdialogen. Tilsynsrapporten sendes til underskrift ved den enkelte private institution.

Rapporten skal offentliggøres på den private institutions hjemmeside.

3.3.3. Indhold i det anmeldte tilsyn.

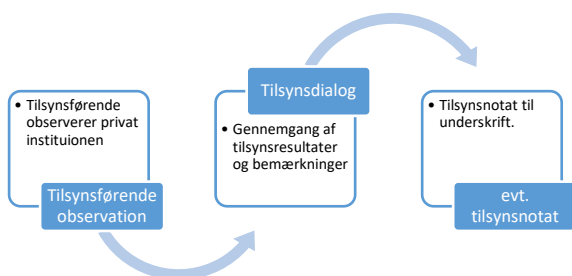

3.4. Uanmeldte tilsyn

I det uanmeldte tilsyn ser tilsynsførende den private institutions praksis, hvor tilsynet ikke er planlagt. Fokus i tilsynet er et øjebliksbillede af institutionens hverdag og en dialog om det, som viser sig på dagen for tilsynet. Dertil retter tilsynet sig mod de udviklingspunkter, som det anmeldte tilsyn har tilvejebragt.

Tilsynsførende indgår efterfølgende i en dialog med lederen i den private institution om tilsynets resultater og deraf evt. udviklingsmuligheder.

Der foretages ofte observationer i det uanmeldte tilsyn, dette afhænger dog af tilsynets form. Observationer foretages med udgangspunkt i KVALid.

3.5. Skærpet tilsyn.

Der gælder samme procedure som ved de kommunale dagtilbud (Se afsnit 1.6.1).

4. Tilsyn i dagplejen

I Mariagerfjord Kommunes dagpleje føres forskellige former for tilsyn. Der føres årligt ordinært og uanmeldte tilsyn. Derudover føres der hvert andet år et pædagogisk anmeldt tilsyn med udgangspunkt i dialogredskabet KVALid.

4.1. Lovgivning

Ifølge dagtilbudslovens § 5 skal kommunen føre tilsyn med det pædagogiske indhold i dagplejen, samt den måde, opgaverne udføres på, herunder de rammer og eventuelle prioriterede indsatser, der er fastsat efter § 3 a, stk. 2

Formålet med tilsynet er at kontrollere kvaliteten og understøtte den løbende udvikling af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer. Det giver samtidig kommunen myndighedsudøvelse i form af kontrol med, at dagplejen efterlever gældende lovgivning.

Der skal føres tilsyn med kvaliteten af det pædagogiske indhold med udgangspunkt i det pædagogiske grundlag i den pædagogiske læreplan, samt de fysiske rammer omkring det pædagogiske arbejde i dagplejens læringsmiljø. Dertil kommer et fokus på dagplejernes trivsel og udvikling.

Lovgivningen angiver, at fokus i tilsynet skal være på den pædagogiske praksis, herunder det pædagogiske personales interaktion med børnene.

4.2. Ordinært tilsyn dagplejen:

Dagplejen fører løbende tilsyn i alle dagplejehjem og legestuer. Disse tilsyn udføres flere gange årligt. Det ordinære tilsyn består både af anmeldte og uanmeldte tilsyn.

4.2.1. Tilsynets indhold:

Kommunen fører tilsyn med følgende forhold:

Sikkerhed, hygiejne og lignende forhold:

Tilsynet skal sikre, at gældende sikkerheds—og hygiejneregler og procedurer følges i dagplejehjemmet og i legestuen.

Pædagogiske forhold

Det pædagogiske tilsyn har fokus på kvaliteten af det pædagogiske indhold samt lokale vedtagne politikker og retningslinjer for at sikre børnenes udvikling, læring, trivsel og dannelse.

Dette indbefatter:

- Kontrol af at dagplejernes arbejde inden for dagtilbudslovens rammer, den lokale læreplan, børnepolitik, kommunale og dagplejens mål.
- Udvikling af kvalitet – gennem sparring og evaluering af dagplejerens praksis.
- Fokus på et trygt læringsmiljø, der støtter op om barnets dannelse, udvikling, trivsel og læring.
- At læringsmiljøet er i forsvarlige og betryggende fysiske og psykiske rammer.

4.2.2. Uvildighed i det ordinære tilsyn

For at sikre uvildighed i tilsynet sker der en løbende rotering af den tilsynsførende dagplejepædagog. Det vil sige, at den tilsynsførende bliver flyttet til andet distrikt efter et stykke tid. Desuden er der sparring med ledelsen, samt øvrige dagplejepædagoger for at sikre et pædagogisk og professionelt læringsfællesskab.

4.2.3. Hyppighed

Der føres ordinært tilsyn fem gange årligt i dagplejehjemmet. Minimum et af disse er uanmeldt. Det pædagogiske anmeldte tilsyn, som foretages hvert andet år, indgår i et af de fem besøg det pågældende år.

I legestuerne føres der minimum et anmeldt og et uanmeldt tilsyn årligt.

Derudover kan der være tilsyn tilrettelagt efter behovet hos den enkelte dagplejer og i legestuen.

4.2.4. Dagplejerens forberedelse

Ind imellem tilsynene arbejder dagplejeren med kvalitetsudviklingen af egen praksis på baggrund af de råd, den vejledning og sparring, som den tilsynsførende pædagog har udført.

Hvis dagplejeren støder på vanskeligheder, eller på anden vis møder svære eller bekymrende forhold, er dagplejeren forpligtet til straks at rette henvendelse til enten tilsynsførende pædagog eller ledelsen, således der kan handles på problemstillingen.

Forinden et ordinært tilsyn forbereder dagplejeren sig ved at reflektere over egen praksis.

4.2.5. Dokumentation

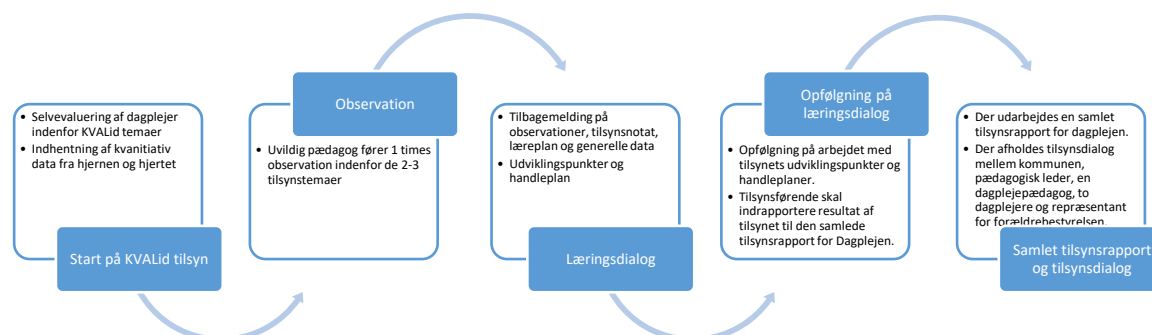
Der udarbejdes for hvert tilsyn et tilsynsnotat af dagplejepædagogen, som efterfølgende sendes til dagplejer som del af den fælles kontraktering på mødet og fremtidige aftaler. Tilsynsnotat er et arbejdsblad mellem dagplejer og dagplejepædagog.

Dagplejer er forpligtet til at inddrage forældre, når der har været drøftet forhold, som vedrører deres barn.

4.3. Pædagogisk anmeldte (KVALid) tilsyn

Det anmeldte pædagogiske tilsyn med udgangspunkt i dagtilbudslovens §5 føres hvert andet år på baggrund af KVALid som metode (se afsnit 1.5.).

Nedenfor ses et overblik og det anmeldte pædagogiske tilsyn.

Figur 4 Overblik over anmeldte tilsyn i den kommunale dagpleje.

4.3.1. KVALid tilsyn i dagplejehjemmet

Hvert dagplejehjem vil modtage et tilsyn, hvor en uvildig dagplejepædagog vil observere af en times varighed. Observationen vil være rettet mod de tre temaer, som er kommunalt bestemt på tværs af det samlede dagtilbudsområde i kommunen

Kommunen sikrer uvildigheden i det anmeldte tilsyn i dagplejen ved at bruge dialogredskabet KVALid, som metode, idet de pædagogiske læringsmiljøer vurderes ensartet på tværs af alle dagplejere, og ved at en uvildig dagplejepædagog observerer dagplejerens praksis.

4.3.2. Læringsdialog

Efter observationer i det enkelte dagplejehjem afholdes en læringsdialog. Læringsdialogen vil tage sit afsæt i den udførte observation af kvaliteten i læringsmiljøet, dagplejerens selvevaluering samt andre relevante data fra eksempelvis skriftlig læreplan, sprogtrappe mm. Som en del af dialogen indgår drøftelse af indplaceringer på KVALid skalaen: Lav kvalitet, minimal kvalitet, god kvalitet og høj kvalitet

Deltagere i læringsdialogen er den enkelte dagplejer, tilsynsførende dagplejepædagog¹, uvildig dagplejepædagog.

Resultatet af læringsdialogen er udviklingspunkter inden for de tre udvalgte temaer for tilsynet. Dagplejer skal udarbejde udviklingsplaner på baggrund heraf.

4.3.3. Opfølgning på læringsdialog

Efter læringsdialogen kan dagplejeren løbende søge sparring ved sin tilsynsførende dagplejepædagog på de udvalgte udviklingspunkter.

Opfølgning på udviklingspunkter fra KVALid-læringsdialogen sker indenfor 2- 3 måneder på et ordinært tilsyn. Dagplejepædagogen har ansvaret for opfølgningen sker.

4.3.4. Tilsynsdialog

Når alle anmeldte 'KVALid-tilsyn' er blevet ført i dagplejen, skal Kommunen indgå i en tilsynsdialog med lederen, pædagogisk leder, en dagplejepædagog, og to dagplejere og repræsentant for forældrebestyrelsen. Formålet er, at få perspektiver og vurderinger af kvaliteten i de pædagogiske læringsmiljøer i dagplejen. Dialogen tager afsæt i den samlede tilsynsrapport for Dagplejen.

4.3.5. Afrapportering

I forbindelse med udarbejdelse af den samlede tilsynsrapport vil den tilsynsførende dagplejepædagog sammentælle KVALid indplaceringerne dels på egne dagplejere/grupper og dels på Børn og Familiedistriktniveau.

Dette vil indeholde:

- Sammentælling af KVALid på de udvalgte temaer samt sammenfatning af (Sprog, børneperspektiv, leg) – kort opsummering af udviklingspunkter.
- Positive tendenser – stjernestunder, glædes over, fremgang, hvad lykkes dagplejerne med.
- Skærpet tilsyn – hvor mange har været påkrævet og karakteren heraf – bekymring/alvorlig bekymring.

Dagplejen laver dernæst en samlet tilsynsrapport. Denne indeholder:

¹ Tilsynsførende pædagog i de ordinære tilsyn (se under ordinært tilsyn).

- Sammentælling af KVALid samt refleksioner over kvaliteten på baggrund af de konkret tilsyn i dagplejehjemmene.
- Tendenser – stjernestunder, glædes over, fremgang, hvad lykkes dagplejerne med.
- Handleplan for de udvalgte temaer, herunder eventuel kompetenceudvikling individuelt og på organisations niveau.
- Viden fra tidligere dialoger, herunder eventuelle skærpede tilsyn.
- Skærpede tilsyn.

5. Tilsyn i private pasningsordninger

5.1. Lovgivning

Der skal løbende føres tilsyn med private pasningsordninger. Tilsynet skal sikre, at pasningen er tilrettelagt efter § 81 a, stk. 1 og 2, og § 81 b, stk. 1, og at den private pasningsordning alene anvender betegnelsen "privat pasningsordning" om ordningen i alle offentlige sammenhænge. Tilsynsforpligtigelsen tilfalder den kommune, som har godkendt en pasningsaftale mellem forældrene og den private pasningsordning eller børnepasser. Tilsynet skal stå på mål med tilsynet i et alderssvarende dagtilbud.

Hverdagen i den private pasningsordning skal tilrettelægges, så den fremmer børnenes læring gennem trygge læringsmiljøer, hvor arbejdet med læringsmiljøerne skal stå på mål med kravene til læring og læringsmiljøer i dagtilbud. Den private pasningsordning skal i arbejdet med læringsmiljøerne tage udgangspunkt i børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger. Derudover skal de private pasningsordninger sikre børnenes medbestemmelse, medansvar og forståelse for og oplevelse af demokrati. Som et led i dette skal de private pasningsordninger udvikle børnenes selvstændighed, evner til at indgå i forpligtende fællesskaber og samhørighed og integration i de danske samfund. Hovedsproget i de private pasningsordninger er dansk.

Formålet med tilsynet er at kontrollere kvaliteten og den løbende udvikling af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer. Det giver samtidig kommunen myndighedsudøvelse i form af kontrol med, at de private pasningsordninger efterlever gældende lovgivning.

5.2. Fokus i tilsynet

Tilsynet med de private pasningsordninger ligger overordnet vægt på:

- Barnets almindelige trivsel og udvikling herunder behov for omsorg, sproglig, følelsesmæssige og sociale udvikling.
- Børnepasserens kompetencer; formår personen at omsætte råd og vejledning til praksis, udvikle barnet, reagere på og opfylde barnets behov, yde omsorg og respondere positivt på barnets signaler.

Derudover har tilsynet mulighed for at sætte fokus på andre temaer med baggrund i eksempelvis tidligere tilsyn.

I de anmeldte tilsyn har kommunen udpeget to til tre temaer for tilsynet.

5.3. Anmeldt pædagogisk tilsyn

I det anmeldte tilsyn har tilsynsførende og privat pasningsordning afstemt tidsplanen for tilsynet. Der er på forhånd udvalgt 2-3 temaer, som er tilsynets fokus i alle private pasningsordninger. Ved anmeldt tilsyn bruges materialet KVALid til at vurdere kvaliteten i læringsmiljøerne.

Den private passer modtager et introduktionsbrev til det anmeldte tilsyn, hvor den private passer desuden vil modtage et spørgeskema samt en praksisopgave:

- I spørgeskemaet skal den private passer forholde sig refleksivt og evaluerende til tilsynets udvalgte temaer samt den hverdagspraksis, som den private pasningsordning har.
- I praksisopgaven skal den private pasningsordning forholde sig selviagttagende og refleksivt til sin egen praksis ud fra de på forhånd fastlagte fokusområder for tilsynet.

Spørgeskema og praksisopgave sendes retur eller gives til den tilsynsførende, senest den dag, den tilsynsførende laver observationer hos den private pasningsordning.

I introduktionsbrevet fremgår desuden en dato og et tidspunkt for tilsynet/observation.

Den tilsynsførende har en observation af ca. en times varighed med fokus på de udvalgte temaer samt evt. bemærkninger/notater fra tidligere tilsyn.

Foruden de på forhånd valgte temaer, er der fokus på, om den enkelte pasningsordning lever op til:

- Kontrol af at de private pasningsordninger arbejder inden for dagtilbudslovens rammer.
- Den private pasningsordning skal sikre et trygt læringsmiljø, der støtter op om barnets dannelse, udvikling, trivsel og læring.
- Sikkerhed inde og ude, samt hygiejne i den private pasningsordning. Den private pasningsordning sikre at læringsmiljøet er i forsvarlige og betryggende fysiske og psykiske rammer. Tilsynet skal sikre, at gældende sikkerheds—og hygiejneregler og procedurer følges.

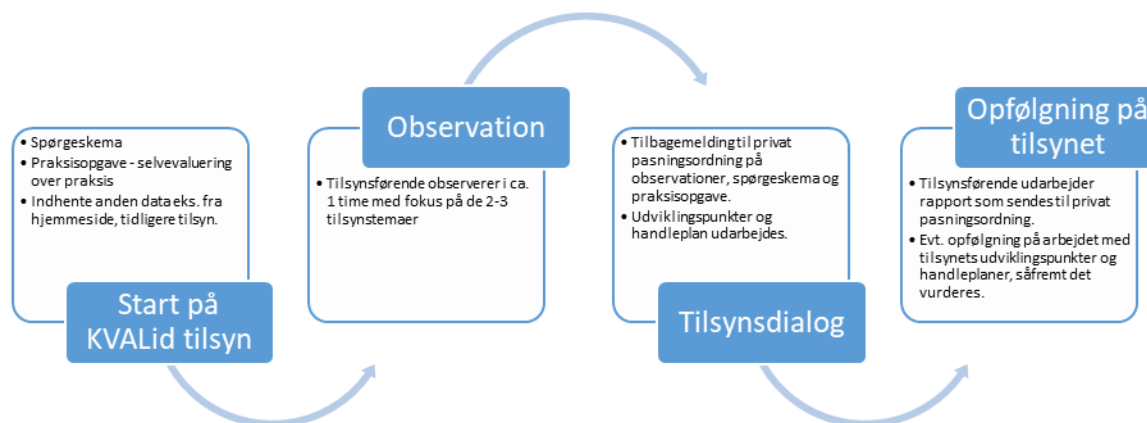
5.3.1. Tilsynsdialog

Efter tilsynet har udført observationer, og den private passer har udfyldt spørge- og kontrolskema inviteres den private passer til en tilsynsdialog af ca. en times varighed. Dialogen tager afsæt i den udførte observation af kvaliteten i læringsmiljøet samt andre relevante data.

Som en del af dialogen indgår drøftelse af indplaceringer på KVALid skalaen: Lav kvalitet, minimal kvalitet, god kvalitet og høj kvalitet (se afsnit 1.5.).

Hvis kvaliteten er bekymrende eller meget bekymrende, skal der udarbejdes en handleplan. Af handleplanen skal der fremgå konkrete anvisninger på de områder, hvor forbedringer er påkrævet, samt en tidshorisont for en evaluering af, om målene er nået.

5.3.2. Overblik over det anmeldte tilsyn

5.4. Afrapportering

Der udarbejdes for hvert tilsyn et referat. Dette gælder for både de uanmeldte og anmeldte tilsyn.

Der vil i tilfælde hvor det anses nødvendigt, være mulighed for en opfølgning på tilsynet hos den private pasningsordning.

Kommunalbestyrelsen skal som minimum hvert andet år offentliggøre én samlet tilsynsrapport.

5.5. De uanmeldte tilsyn

I det uanmeldte tilsyn, er tilsynet ikke planlagt. Fokus i det uanmeldte tilsyn er et øjebliksbillede af den private pasningsordnings hverdag og en dialog om det, som viser sig på dagen for tilsynet. Dertil retter tilsynet sig mod de evt. bemærkninger og notater, som det anmeldte tilsyn har tilvejebragt. Tilsynsførende indgår en dialog med privat pasningsordning om tilsynets resultater.

Der foretages ofte observationer i det uanmeldte tilsyn, dette afhænger dog af tilsynets form.

Er kvaliteten i tilsynet bekymrende eller meget bekymrende, skal der udarbejdes en konkret handleplan.

Ligeledes vil der blive iværksat et skærpet tilsyn. For mere information om skærpet tilsyn (se afsnit 1.6.1.)

Forældrehenvendelser om eks. kritiske forhold i den private pasningsordning *kan* afføde et enten anmeldt eller uanmeldt tilsyn.

5.6. Andre former for tilsyn i de private pasningsordninger

Henvender den private pasningsordning sig med et behov for vejledning eks. bekymring for et barns udvikling eller hvordan PPR kontaktes, vil denne henvendelse også være omfattet af tilsyn.

Den private pasningsordning er forpligtiget på at inddrage forældre, når der har været drøftet forhold, som vedrører deres barn.

Ligeledes kan forældrehenvendelser give anledning til et anmeldt eller uanmeldt tilsyn.

Herunder tilfalder også andre former for tilsyn såsom økonomiske forhold, legepladssikkerhed, brandforhold, sundhed og hygiejne (se kapitel 6).

6. Andre former for tilsyn

Kommunalbestyrelsens tilsynsforpligtigelse retter sig både mod det pædagogiske indhold i dagtilbuddene og på hvilken måde opgaverne udføres i dagtilbuddene.

Herunder tilfalder også andre former for tilsyn såsom økonomiske forhold, legepladssikkerhed, brandforhold, sundhed og hygiejne.

I forbindelse med det pædagogiske tilsyn modtager de kommunale dagtilbud et kontrolskema, som skal udfyldes om sovestillinger, legeplads, personalevejledninger, solpolitik og hygiejne.

6.1. Økonomisk tilsyn

Det enkelte dagtilbudsområde har ansvaret for økonomien. Kommunen fører økonomisk tilsyn med dagtilbuddene efter kommunens økonomiske principper. Dertil tilbyder Økonomi konsulentbistand til de enkelte dagtilbud med henblik på sparring, vejledning og rådgivning i forhold til dagtilbuddenes økonomi.

Der føres ikke økonomisk tilsyn med de private institutioner, idet kommunen ikke har et ansvar for privatinstitutionens økonomi og rentabilitet.

6.2. Legepladskontrol

Kommunalbestyrelsen har tilsynsforpligtelsen med sikkerheden på legepladsen i dagtilbuddene. I forbindelse med det pædagogiske tilsyn bør det påses, at børnene opholder sig under trygge og sikre forhold både indendørs og udendørs.

I Mariagerfjord Kommune modtager dagtilbuddene årligt en hovedinspektion af legepladsen på baggrund af gældende lovgivning. Dette tilsyn foretages af et eksternt firma. Ved hovedinspektionen modtager dagtilbuddet et overblik over sikkerhedsniveauet for udstyr, fundamenter og underlag.

Derudover fører dagtilbuddene dagligt egenkontrol med legepladsen med henblik på at identificere åbenlyse fejl og mangler.

Dertil udføres der i institutionerne vedligeholdelse-/ driftsinspektion af legepladsen af pedeller/teknisk service.

Efter byggelovens §14 er det som udgangspunkt ejeren af legepladsen, der er ansvarlig for, at legepladsen er sikker. Heri ligger en forpligtelse i, at ejeren af legepladsen er forpligtet til at vedligeholde legepladsen og udbedre fejl, der kan være farlige for børnene.

6.3. Brandkontrol

Den daglige leder af dagtilbuddet har ansvar for, at de gældende love og regler overholdes, og at eventuelle påbud bliver bragt til orden. Det er den regionale brandmyndighed, der en gang årligt foretager et brandeftersyn efter gældende lovgivning i de enkelte dagtilbud.

Dagtilbuddet skal sikre, at der er synlige evakueringsplaner i dagtilbuddet.

6.4. Sundhed og hygiejne

I forhold til sundhed og hygiejne kan dagtilbuddene altid søge råd og vejledning hos kommunens sundhedspleje. Derudover anbefales dagtilbuddene at følge sundhedsstyrelsens anbefalinger i "Håndbog om hygiejne og miljø i dagtilbud" (2019).

[Haandbog-om-hygiejne-2019.ashx \(sst.dk\)](#)

Sekretariat for Børn, Uddannelse og Arbejdsmarked
Korsgade 2
9500 Hobro
Telefon: +45 97113000
www.mariagerfjord.dk

Mariagerfjord
Kommune